

Odras naše prakse

Iz primjera različitih dječjih vrtića u Republici Hrvatskoj moguće je iščitati na koji način filozofija, vrijednosti, okruženje, struktura ustanove...utječu na formiranje identiteta vrtića. Na temelju ovih primjera doznat ćemo i kako pomoću raznih strategija utjecati na postizanje zajedničke sinergije ljudi, što predstavlja jedan od preduvjeta razvoja kvalitete ustanove.

ZAJEDNIČKO promišljanje razvoja

Rijeka

Gordana Rena, ravnateljica
Dječji vrtić 'Rijeka'

Dječji vrtić 'Rijeka' najveći je vrtić u Republici Hrvatskoj. Organiziran je kao jedna pravna osoba s pet Centara predškolskog odgoja (Kvarner, Maestral, Potok, Turnić i Zamet) unutar kojih djeluje sveukupno 28 vrtića (podcentara predškolskog odgoja) smještenih na različitim lokacijama Grada Rijeke.

Svaki Centar predškolskog odgoja predstavlja cjelinu u pedagoškom i ustrojstvenom smislu s razvojno-pedagoškom djelatnošću, zdravstvenom voditeljicom i voditeljicom Centra, te je unutar sustava djelomično autonoman i pružena mu je sloboda utvrđivanja vlastitih ciljeva, izbora koncepcije i provođenja programskih sadržaja. Dječji vrtić 'Rijeka' godišnje polazi prosječno 3100 djece. Broj stručnih djelatnika je 350 (320 odgajatelja i 30 stručnih suradnika).

Uz redoviti cjelodnevni 10,5-satni program u jasličkim i vrtičkim odgojnim skupinama, provode se i programi za djecu s teškoćama u razvoju, za darovitu djecu predškolske dobi, za djecu pripadnika talijanske nacionalne manjine, programi predškole, te redoviti cjelodnevni programi obogaćeni dodatnim specifičnim sadržajem: iz sporta, katoličkog vjerskog odgoja, elemenata Waldorf pedagogije, ranog

učenja engleskog jezika, ranog učenja engleskog jezika s elementima informatičke pismenosti, ranog učenja talijanskog jezika te drugi kraći programi u skladu s potrebama djece i roditelja.

Reorganizacija kao potreba

Premda smo i u dosadašnjoj organizaciji uspjeli ostvariti mnoge rezultate, prepoznate među sustručnjacima na županijskoj i državnoj razini, posebice u području stručnog usavršavanja djelatnika, često smo imali i objektivnih poteškoća u realizaciji nekih stručnih ideja i koncepcija, koje su u pravilu dovođene u vezu s organizacijom, citiram: 'koja nije u skladu s važećim zakonom'. Svjesni materijalnih mogućnosti i prostornih deficita, u širenju mreže dječjih vrtića u prvoj fazi predlažemo reorganizaciju koja bi nas najviše približila zahtjevima normativa – Državni pedagoški standardi (svibanj 2008.), a ujedno osigurala i optimalno funkcioniranje dječjih vrtića. Uporište za to nalazimo u Humanističko-razvojnoj koncepciji i Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi, 1991.; u prijedlogu Koncepcije ranog odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj, 2001.; i obvezi definiranoj Državnim pedagoškim standardima 2008.

Rezultati rasprave na Stručnom kolegiju Dječjeg vrtića, ukazuju na mnoge prednosti reorganizacije dječjeg vrtića Rijeka u ustanove optimalnih veličina. U odnosu na kreiranje ciljeva i zadataka programa, preporučuju se oni koji poštuju djetetove posebnosti, i oni koji su otvoreni za potrebe obitelji; takvi zahtjevi u postojećoj organizaciji teško su sustavno, jasno regulirani i ostvarivani. Iz navedenih zahtjeva proizlazi da svi djelatnici, od ravnatelja do tehničkog osoblja, trebaju poznavati svako dijete u vrtiću, da je ravnatelj osim menadžera pedagoški rukovoditelj i član razvojnog tima koji poznaje potencijale i slabosti svakog pojedinog djelatnika. U organizaciji dječjih vrtića kao optimalnih ustanova, moguće je kvalitetnije skrbiti o obrazovnim potrebama djelatnika. Kvalitetni programi obrazovanja zahtijevaju učenje u manjim interaktivnim grupama, što je za 350 stručnih djelatnika u jednoj ustanovi gotovo nemoguće.

Kamo idemo

Bitna zadaća unapređivanja odgojno-obrazovnog rada usmjerena je na osnaživanje suradnje i povezanosti odgojno-obrazovnih djelatnika na razini svakog pojedinog vrtića u cilju stvaranja povoljnijih uvjeta za igru i razvoj djece, te postizanja poželjnog ozračja, odnosno kulture ustanove. Nekoliko je važnih elemenata sadržano u ovako definiranoj bitnoj zadaći: jačanje međusobne suradnje i povezanosti odgajatelja (timsko djelovanje), promicanje odgojno-obrazovnog rada zajedničkim osmišljavanjem pedagoškog okruženja vrtića, te osvješćivanje suptilne kategorije ozračja ili kulture ustanove (vrtića) te

istražujemo i stvaramo

mogućnosti njezina svjesnoga i stvarnoga kreiranja. Znajući da se radi o složenom i zahtjevnom procesu koji zahtijeva duže razdoblje implementacije, ovoj smo se bitnoj zadaći posvetili tijekom protekle dvije pedagoške godine.

Strategija koju smo provodili podrazumijevala je procjenu i utvrđivanje postojećeg stanja suradnje i povezanosti odgajatelja na razini svakog vrtića, posebice u kontekstu stvaranja povoljnijih uvjeta za igru i razvoj djece. Kako je

Timski rad, primjeri iz prakse, dnevne konzultacije, zajednička planiranja i analize, rasprave, stručno usavršavanje odgajatelja – sve je to tijekom godine u značajnoj mjeri pridonijelo promjeni stanja i unapređivanju suradnje i povezanosti unutar timova odgajatelja.

i svrhovitog djelovanja odgajatelja u izravnoj vezi s njihovom sposobnošću i vještinama komuniciranja, dogovaranja i surađivanja, veliku ulogu odigralo je stalno stručno usavršavanje odgajatelja u okviru navedenih područja, kao i njihovo opredjeljenje za 'rad na sebi'. Stvorena je tako osnova nadogradnje stručnog potencijala neposrednom primjenom stečenih znanja i vještina u praktičnim, životnim situacijama, u sasvim konkretnim životnim uvjetima određenog podcentra, odgojne grupe, pojedinog djeteta i roditelja.

Različitost

Pokazalo se da odgajateljski timovi u vrtićima imaju različite razine osvijestjenosti i zrelosti, odnosno sposobnosti timskog funkcioniranja. Neki od razloga ovih različitosti su objektivne, a neki subjektivne prirode, no relevantne varijable nalaze se uglavnom unutar ovih komponenti: broj i stalnost članova tima, potrebna znanja i vještine, zajednički cilj, zajednički pristup i metode rada, zajednička odgovornost i neformalni odnosi. U svakom slučaju, potrebno je nastaviti rad na svim navedenim kategorijama u cilju jačanja

timskog rada u našim vrtićima i stvaranja uvjeta daljnjeg razvoja.

Također se i nadalje nastojalo utjecati na prepoznavanje istinskog smisla i vrijednosti zajedničkog promišljanja prostora i poticaja za raznovrsnu, bogatu i maštovitu igru djece te na prepoznavanje i osvješćivanje komponenti kulture vlastitog vrtića. I ovaj aspekt unapređivanja ostvaren je razmjerno razumijevanju i razini timskog djelovanja u pojedinom vrtiću. U nekim je slučajevima došlo do značajnog napretka u smislu potpunog prihvaćanja nužnosti

povezivanja u cilju zajedničkog strukturiranja i opremanja prostora i formiranja raznovrsnih igrovinih centara u svim raspoloživim vrtićkim prostorima namijenjenim djeci. Kultura je takvih vrtića orijentirana na dijete, a najvažniji je cilj djetetovo zadovoljstvo.

Timski rad, primjeri iz prakse, dnevne konzultacije, zajednička planiranja i analize, rasprave, stručno usavršavanje odgajatelja (skupno i individualno) – sve je to tijekom godine u značajnoj mjeri pridonijelo promjeni stanja i unapređivanju suradnje i povezanosti unutar timova odgajatelja. Svaki je podcentar tijekom godina nastojao ostvariti i unaprijediti određenu specifičnost u svom radu, bilo da se radi o posebnom programu, projektu ili nekim drugim specifičnim sadržajima, u skladu s planom postavljenim na početku pedagoške godine. Promjene koje su se dogodile u vrtiću, kao i cjelokupno ozračje, pridonijele su izgradnji identiteta i prepoznatljivosti svakog pojedinog podcentra.

Promicanje suradničkog učenja i daljnjeg stjecanja znanja i vještina kritičkog promišljanja i kvalitativne

procjene prakse (posebice vlastite) u budućnosti bi trebalo polučiti novu dimenziju. Procjenjujemo da bi u kontekstu unapređivanja odgojno-obrazovnog rada u našim vrtićima u sadašnjem trenutku trebalo prijeći na sljedeću kvalitativnu razinu, utemeljenu na dosadašnjim postignućima. Ta nova faza odnosila bi se na intenzivnije provođenje procesa samovrednovanja i vrednovanja rada stručnih djelatnika. Smatramo to objektivnom stručnom provjerom, budući da Standardima nije predviđena licenca za odgajatelje. Provođenje ove zadaće od strane vanjske institucije bio bi objektivan pokazatelj, što je organizacijski moguće, ali financijski teško izvedivo. Smatramo da bi za lokalnu zajednicu koja mnogo ulaže u ovu djelatnost, to bio koristan i objektivan pokazatelj, a u optimalno organiziranom dječjem vrtiću ovaj projekt bio bi lakše izvediv.

Posebnost vrtića Rijeka ogleda se i u kvalitetnom provođenju inkluzije djece s teškoćama u razvoju, koja su tijekom godine u vrtićkom kontekstu mogla zadovoljiti sve svoje razvojne i posebne potrebe. Na razini Dječjeg vrtića 'Rijeka' na pet lokacija оформljeni su takozvani punktovi za djecu s teškoćama u razvoju. Vrtići – punktovi imaju po pet skupina redovnog programa u koje se upisuju djeca s poteškoćama. Ovisno o vrsti i težini dijagnoze, u skupine se upisuju dvoje ili troje djece s teškoćama uz petnaest uvjetno zdrave djece. U svakom vrtiću – punktu uz odgajatelje je zaposlen i jedan defektolog.

Mišljenja smo da cjelokupan odgojno-obrazovni rad u vrtiću, ukoliko je usmjeren na dijete, i ukoliko je dijete njegovo polazište i cilj, može i treba biti odgoj za zdrav i sretan način življenja.

VIZIJA kao nadahnuće

Otvaranjem novih vrtića, predškolska ustanova Radost u Splitu u svom sastavu ima 19 objekata – nesporetno 'raspršenih' na teritoriju u rasponu od 80 km; ima 72 odgojne skupine, 1640 djece i 212 zaposlenika.

Što je uvjetovalo identitet našeg vrtića?

Gradnja identiteta našeg vrtića je vrlo složen i dinamičan proces za koji je potrebno osigurati dovoljno vremena, vjere, strpljenja, znanja i novca.

Kontinuirano ulaganje u znanje i sposobnosti zaposlenih je dugoročno isplativa investicija. Sasvim

je sigurno da se sposobni, stručni i kreativni ljudi smatraju temeljnim potencijalom ustanove. Takve osobe vrlo lako preuzimaju ulogu voditelja. Isto tako s lakoćom, bez otpora i frustracija preuzimaju ulogu učenika, kad je to potrebno. U tom smislu vizija i timski rad su trajni izazovi, orijentacija prema kvalitetnoj budućnosti te vrlo važan pokretač razvoja.

Motiviranost za ovakav način i stil rada u našoj ustanovi stvarao se postupno i slojevito. Ravnatelj mora biti vrlo kvalitetan i sposoban pedagoški voditelj. Mora poznavati sve dobre i loše strane ljudskog potencijala svoje organizacije koja se izražava putem kulture učenja u prepoznatljivoj socijalnoj mreži

podrške. Nastajanje zajedničke vizije je trenutak iluminacije, odnosno bljesak te nadahnuće konkretne skupine ljudi s dubokim vjerovanjem u vlastite snage i stručnost. Izražavanje kompetencije visoko motiviranih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, doista, postaje prepoznatljivo po vrlo dojmljivom, zanesenom, dostojanstvenom, sigurnom, te moćnom nastupu. U takvom ozračju se prepoznaje novonastala snaga kolektiva koja je zapravo sinergija zaposlenika. Taj ljudski potencijal je nepresušan izvor novih ideja, projekata, stvara novi ustroj posebnih programa ili razvoj nekog drugog zajedničkog cilja. U isto vrijeme takav kolektiv omogućava pojedincu istraživanje, učenje, pogrešku i pravo na ponovno isprobavanje. Na taj način stvara se povjerenje i podrška. Povjerenje je također značajan element suradnje u kolektivu za poticanje kulture učenja, inovativnosti, učinkovite komunikacije i suradnje, te stalno osobno usavršavanje i poboljšavanje.

Kvaliteta pedagoške misli i djela

Predškolska ustanova Radost je tijekom strpljivog petnaestogodišnjeg rada, uz pomoć vanjskih suradnika i edukatora ciljanim ciklusima edukacija odgajatelja, stručnih suradnika i ravnatelja, ostvarila visoku razinu stručnosti i pristupa radu. Izdvajamo

Split

Nada Pelaić, ravnateljica
dipl. pedagoginja i sociologinja
Dječji vrtić Radost

edukacije u kojima smo tijekom posljednjih godina sudjelovali i koje su utjecale na razinu kvalitete našeg pedagoškog promišljanja i djelovanja:

- Uvodni Korak po korak seminar za jaslice (30 polaznika)
- Uvodni Korak po korak seminar za vrtiće (90 polaznika)
- Napredni Korak po korak seminar za vrtiće (90 polaznika)
- Edukacija za mentore – Uspješno mentoriranje odgajatelja u pristupu usmjerenom na dijete (30 polaznika)
- Inkluzija djece s posebnim potrebama (60 polaznika)
- Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje (40 sudionika)
- Glazbom i pokretom do cjelovite ličnosti – Skočivuk (30 polaznika)
- Izgradnja voditelja – psihološko savjetovalište Vadana (60 polaznika)
- Odgoj za nenasilje – psihološko savjetovalište Vadana (60 polaznika)
- Razvojni ciklusi kod djece – psihološko savjetovalište Vadana (30 polaznika)
- Edukacija za primjenu PowerPoint programa (20 sudionika)

Vrtić kao metodički centar

Predškolska ustanova Radost u svom objektu Srećica u 4 odgojne skupine ostvaruje Vježbaonicu za polaganje stručnih ispita odgajatelja Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije. Tijekom dugogodišnjeg procesa stručnog usavršavanja odlukom Ministarstva prosvjete i športa RH, 18 odgajateljica je postiglo uvjete za napredovanje u struci: 6 odgajateljica je steklo položajno zvanje odgajateljice mentorice, 2 odgajateljice su u postupku napredovanja u zvanje

istražujemo i stvaramo

odgajateljice mentorice, a 10 odgajateljica je steklo položajno zvanje odgajateljica savjetnica.

Ostvarujemo i sljedeće posebne programe:

- 10-satni lutkarski program u dječjem vrtiću Srećica
- 10-satni likovni program u dječjem vrtiću Srećica
- 10-satni ekološki program u dječjem vrtiću Popaj
- 10-satni program 'Odgoja u duhu ljudskih vrijednosti' u dječjem vrtiću Popaj
- 10-satni program 'Odgoj za ljudska prava – odgoj za nenasilje' u dječjem vrtiću Latica
- 10-satni dramsko-scenski program u dječjem vrtiću Latica
- 6-satni likovni program u dječjem vrtiću Popaj
- 6-satni dramsko-scenski program u dječjem vrtiću Šareni svijet

- 6-satni waldorfski program u dječjem vrtiću Bubamara

- vjerski odgoj kao posebni program provodi se u 10-satnom programu vrtića Popaj, Trešnjava i Smokvica, u 8-satnom programu u vrtiću Višnjica, 6-satnom programu u vrtiću Popaj i 5-satnom programu u vrtiću Bubamara.

Produktivnost znanja postaje odlučujući čimbenik u konkurentnosti bilo koje ustanove.

U suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu, u vrtiću Latica u 3 odgojne skupine ostvarujemo Metodiku glazbene kulture za 35 studentica

Predškolskog odgoja; u 4 odgojne skupine u dječjem vrtiću Popaj ostvarujemo Metodiku likovne kulture.

Sudjelovali smo i u projektu kojeg je u razdoblju od 2006. do 2009. godine u suradnji s Europskim Institutom za razvoj potencijala sve djece (IEDPE) iz Pariza ostvarivao splitski Filozofski fakultet, u suradnji sa znanstvenicima i praktičarima iz pet država: Hrvatska (Split – Dječji vrtići Radost i Hvar), Francuska (Pariz), Grčka (Atena), Italija (Rim) i Belgija (Liege).

Učenje je razvojni proces i povijesno je uvjetovan. Također, temelji se na očekivanjima, na individualno kreiranim i kolektivno prihvaćenim ciljevima. Stoga, organizacija koja uči kontinuirano proširuje svoje potencijale za kreiranje budućnosti.

Produktivnost znanja postaje odlučujući čimbenik u konkurentnosti bilo koje ustanove.

VAŠE DIJETE JE POSEBNO, drukčije - dopustimo mu zajedno da takvo i ostane

Vinkovci

Mirjana Pešec, prof., ravnateljica
Monika Dragun, prof., pedagoginja
Iva Krešić, dipl. psihologinja
Centar za predškolski odgoj

U čuvenoj knjizi Lewisa Carrolla 'Alisa u zemlji čudesa' Alisa pita Mačku kamo vodi neki put, 'To ovisi o tome kamo želiš stići', mudro

odgovara Mačka. 'Tek ako znaš kamo ideš, ima smisla izabrati putove koji će te tamo dovesti. Ako ne znaš, svaki put je dobar.'

Društvena briga o djeci jasličke i predškolske dobi u Vinkovcima datira od 1947. godine. Mijenjajući oblike i osnivače, sadašnji Centar za predškolski odgoj Vinkovci imenovan je 80-tih godina prošlog stoljeća. U sklopu Centra dislocirano djeluje 6 vrtića i 1 jaslice, odnosno 25 odgojnih skupina s 520 djece. Većina djece korisnici

su primarnog 10-satnog programa. Tragom interesa, želja i potreba djece i roditelja već godinama realiziramo i nekoliko oblika kraćih programa: rano učenje engleskog jezika, škola športa, katolički vjerski odgoj i Predškolu, a ove smo godine u Dječjem vrtiću 'Stribor' osnovali dječji zbor 'Vinkovački Tintilinići'.

Imati jasnu viziju Centra znači znati definirati cilj. Vizija je važan element razvoja jer nam pomaže u promišljenom određivanju koraka usmjerenih prema uspješnom dolasku na cilj. U Centru u kojem nastojimo stvoriti kulturnu zajednicu odgajatelja, stručnih suradnika, djece i roditelja, njegujemo kulturu igre jer je vidimo kao bitan medij za razmjenu informacija i osnaživanje socijalnih kontakata među djecom. Na putu prema vrtiću kao dječjoj kući često se propitujemo – jesmo li kao odgajatelji/pedagozi/psiholozi/ravnatelj dovoljno spremni preuzeti suodgo-

strategije za razvoj, dovodi do učinkovitijih i trajnijih rezultata u radu. Imajući na umu važnost komunikacijskih vještina, nekolicina odgajateljica sudjelovala je u radu seminara na temu 'Verbalna samoobrana'. Osim toga, Centar je 5 svojih odgajateljica i 2 stručne suradnice uputio na dodatnu edukaciju 'Korak po korak', gdje su se ciljano bavile temama koje pridonose podizanju razine odgajateljskih stručnih kompetencija i oblikovanju indikatora kvalitete u jasličnim i vrtićkim skupinama.

Okruženje je dio našeg identiteta

Poučavajući djecu o kulturi i povijesti kraja u kojem živimo, kao i povijesti ustanove, razvijamo osjećaj pripadnosti zajednici i ostvarujemo suradnju na relaciji vrtić – obitelj – lokalna zajednica. Otvorenim odnosom prema sredini u kojoj djelujemo i načinom rada prepoznatljiviji smo široj javnosti. Na razini

Gradu za rođendan. 'Nitko od nas nije pametan kao svi mi', kaže japanska poslovice. Ova istina želi naglasiti vrijednost i potrebu timskog rada. Sinergiju možemo postići na više načina, a prvi od njih je postojanje jasnog zajedničkog cilja svih zaposlenika Centra. Cilj našeg Centra je usmjeriti se na pravovremeno i pravilno zadovoljavanje dječjih potreba i postupno usvajanje elemenata kvalitete definirane ISSA Pedagoškim standardima. Bez obzira koji cilj sebi postavimo, definiramo ga jasno, tako da bude jedinstven za sve zaposlenike koji ga dobro razumiju i koji su usmjereni na njegovo postizanje. Za ostvarenje cilja neophodno je njegovati zdravu komunikaciju, uspostaviti povjerenje i dobre međuljudske odnose među članovima tima, što smo imali na umu kad smo organizirali zajedničke odlaske na Interliber u Zagreb, adventsko putovanje u Beč i cjelodnevni izlet djece i odgajateljica na vinkovačko izletišće 'Kunjevci'. Takva druženja prilika su za bolje upoznavanje svih zaposlenika i dodatno povezivanje. Naime, skupine koje se ugodno osjećaju zajedno, koje uživaju u druženju i zabavi, imaju emocionalni kapital koji im pomaže da postignu velike rezultate i da prebrode povremene stresove i teška razdoblja.

Važno je da se čujemo

Komunikacija je temelj uspješnog timskog rada. Kako bismo u sebi osvijestili važnost komunikacije i poboljšali način na koji ćemo drugome prenijeti poruku, organizirali smo i niz radionica za sve zaposlenike na temu komunikacijskih vještina, koje su nam pomogle naučiti važnost slušanja i prepoznavanja vlastitih pogrešaka u prenošenju poruka drugima te kako prenijeti poruku a da pri tome ne povrijedimo drugu osobu. Sljedeći važan korak o kojem smo razmišljali u postizanju sinergije među zaposlenicima jest učinkovit protok informacija, zbog čega mnogo pozornosti pridajemo sastancima zaposlenika i pravovremenoj razmjeni informacija i ideja. Vještina koja je možda najvažnija za uspješan tim jest vještina upravljanja

vornost za dječji razvoj i odrastanje?! S obzirom da je odgajateljeva osobnost jedna od najvažnijih komponenti u predškolskom odgoju i obrazovanju, u Centru naglasak stavljamo na stručno usavršavanje zaposlenika. Fokusiranom edukacijom odgajatelja utječemo na međusobnu povezanost i dijalošku komunikaciju koja prvenstveno razvija

Centra sudjelovali smo u provedbi niza značajnih projekata: Dječji tjedan poduzetništva, '1000 ptica za djecu Haitija' (humanitarna akcija), 'Orion', 'Bosut – rijeka koja spaja ljude i prostore'... Osobito smo ponosni na provedbu projekta tiskanja slikovnice 'Vinkovci su moje Sunce', u kojoj su djeca autori ilustracija i teksta, a darovat će je svom

sobom, što podrazumijeva razvijenu samosvijest, samosvladavanje i motiviranost. Planiramo krenuti s nizom radionica kroz koje ćemo prorađivati vlastite potrebe, težnje i ciljeve, upoznati bolje sami sebe, svoje snage i slabosti, kao i načine na koje možemo reagirati u određenim situacijama i prihvaćati druge ljude. Na kraju, treba znati da formiranje tima, od kojeg se očekuje visoka djelotvornost, nije jednostavan zadatak. Međutim, formiranje tima tek je početak. Održavanje sinergije tima kroz različite faze, njegovo razvijanje i napredovanje puno je teži zadatak koji svakodnevno imamo na umu. U ostvarenju uspješnog timskog rada pomoći će nam:

- otvoreni odnosi;
- empatija;
- uvjeravanje: uspjeh timskog rada ovisi o sposobnosti svakog člana da bude uvjerljiv i oduševi druge za ideju koja njega nosi i inspirira;
- suradnja: za uspješnu i konstruktivnu suradnju potrebna je spremnost odricanja od osobnih i za timski rad nevažnih interesa kako bi u prvi plan došlo opće dobro zajednice;
- stvaranje konsenzusa: kad se svi članovi radnog tima slože u bitnom, onda će zadani cilj ostvarivati iz vlastitog uvjerenja i to će činiti s puno više entuzijazma nego da je zadatak nametnut odlukom vođe.

Imajući na umu važnost vizualnog identiteta, kreirali smo logo Centra i pokrenuli internetsku stranicu. Usprkos vremenski objekata i nedostatnosti didaktičkih igračaka, naša snažna usmjerenost na dijete i bolje strukturiranje prostora uz uporabu mnoštva neoblikovanih materijala, pridonosi zadovoljstvu djece.

Zajednička želja zaposlenika Centra je da zajedno s roditeljima koračamo prema dogovorenim kriterijima kvalitete, prema radu koji je usmjeren na cjelovit razvoj djece, te da nas sama djeca prepoznaju kao mjesto u kojem imaju svoju autonomiju, mogu se kreativno izražavati i ostvarivati svoja prava.

IZGRADNJA zajedničkog kurikuluma

Zagreb

Tatjana Solarić, prof.
pedagoginja mentorica
Dječji vrtić Medo Brundo

Što uvjetuje ili određuje identitet dječjeg vrtića Medo Brundo? Kako postići sinergiju zaposlenika da imaju zajednički cilj razvoja? Što želimo da bude glavni kriterij prepoznatljivosti našeg vrtića?

Ovo su samo neka od pitanja na koja svakodnevno, već više od dvije godine, promišljamo odgovore i strategije djelovanja. Ponekad se čini da smo upravo na tragu savršenih ideja koje odgovaraju na gore postavljena pitanja, a već sljedećeg trenutka neka nas situacija vraća na sam početak preispitivanja koraka kojima smo krenuli. Dječji vrtić Medo Brundo započeo je s radom u jesen 2007. godine. Od prvog je trenutka bilo jasno da ćemo

biti 'drukčiji vrtić'. Arhitektura vrtića odredila je smjer našeg djelovanja ka drukčijem načinu rada. Kako bismo prostorni kontekst usmjerili na dijete i stavili ga u funkciju ostvarenja potreba djece i djelatnika vrtića, željeli smo arhitekturu kao datost optimalno

iskoristiti. Zato velike staklene površine svakodnevno pretvaramo u prednosti omogućujući djeci da kroz stalnu vizualnu interakciju promatraju promjene u prirodi, usvajaju nove spoznaje, stječu socijalne vještine. Arhitektura svakako uvjetuje vizualni identitet našeg

vrtića, no ona ne predstavlja glavni i/ili jedini kriterij prepoznatljivosti Mede Brunde.

Od prvog dana, velika je pozornost usmjeravana na stvaranje ugone djece, zaposlenicima, roditeljima, posjetiteljima.

Prepoznatljiv pečat našem vrtiću daje prostor prepun različitog spektra svjetlost, zvukovi glazbe u svim polivalentnim prostorima, te dječja postignuća koja su kroz različitost izričaja i umijeća prezentirana u svim prostorima vrtića.

Indikatori kvalitete

Jedinstven sustav vrijednosti te zajednička izgradnja indikatora kvalitete u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kriterij je koji želimo postaviti kao prioritet u našoj izgradnji identiteta. Kako bismo uopće mogli težiti jedinstvenom sustavu vrijednosti, bilo je od prvog dana važno (i još uvijek je) upoznati se, oslušivati potrebe i želje, procjenjivati vlastite resurse i stručne kompetencije, informirati se o

Jedinstven sustav vrijednosti te zajednička izgradnja indikatora kvalitete u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kriterij je koji želimo postaviti kao prioritet u našoj izgradnji identiteta.

završenim edukacijama i usmjeravati na nove razine usavršavanja. Cilj nam je maksimalno podržavati i poticati uočene jake strane svakog odgajatelja i stručnog suradnika i sve implementirati u kvalitetu procesa. Također je bitno i na detektirane slabosti pojedinaца reagirati kvalitetnim koracima. U navedenim segmentima rada ključnu ulogu i odgovornost ima ravnateljica čija je uloga donijeti kvalitetne odluke u vezi pomaka uvažavajući procjene članica stručnog tima. Pitanje koje se nameće od prvog dana jest kako od kolaža zaposlenika (dvije trećine

zaposlenika iz tri gradska vrtića, neki iz privatnih, dok je trećina tek zaposlenih – pripravnika) postići sinergiju u kojoj svi imamo zajednički cilj razvoja. Na to pitanje i dalje nastojimo pronaći kvalitetan odgovor. Na putu postizanja sinergije i iznalaženja vizije vrtića do sada smo realizirali niz vrijednih i zapaženih koraka.

Vratimo se još malo na zajedničku izgradnju indikatora kvalitete. Tu je, vjerujem, vrijedno spomenuti razmjenu iskustava i usklađivanje jedinstvenog sustava vrijednosti na timovima planiranja, timovima za individualno stručno usavršavanje, stručnim aktivima, odgajateljskim vijećima te unutarnjim i vanjskim polugodišnjim i godišnjim evaluacijama našeg kurikuluma. Za utvrđivanje stanja, detektiranje problema i/ili dobre prakse, pronalaženje ideja za rješavanje problema i/ili unapređivanje prakse nužno je usuglasiti kriterije vanjskog i unutarnjeg vrednovanja.

Prepoznatljivost

U prvoj pedagoškoj godini Vrtić Medo Brundo osmislio je logo vrtića, uglazbljenu himnu i časopis Brundalica.

Druge pedagoške godine vrtić dobiva i svoju internetsku stranicu. Ono što nas svakako određuje i oplemenjuje na našem putu rasta i razvoja, jesu sudjelovanja već treću godinu zaredom u mnogim zajedničkim projektima (božićni koncerti, prezentacije na Danima dječjih vrtića) i humanitarnim akcijama. Jedna od njih je sudjelovanje u projektu 'Darujmo djeci kazalište' u Zagrebačkom kazalištu lutaka. Kako bismo potaknuli suradnju i povezanost odgojno-obrazovnih djelatnika, već smo u prvoj pedagoškoj godini organizirali zajednički izlet do

Vukovara i Iloka nakon kojeg je uslijedio i izlet do Trsata i Opatije u drugoj pedagoškoj godini, a ove smo jeseni pohodili Graz. Doživljena zajednička iskustva i opuštenija atmosfera, kao svojevrsan team building, svakako su pridonijeli kvalitetnijim osobnim i profesionalnim odnosima.

U cilju razvoja ključnih kompetencija naših zaposlenika, krenuli smo s promišljenim edukacijama u stručno-razvojnim centrima. Sigurni smo da potiču odgajatelje i stručne suradnike u djelovanju prema formiranju identiteta našeg vrtića. Oslušujući potrebe djece, očekivanja roditelja i afinitete odgajatelja, već smo u drugoj pedagoškoj godini započeli s realizacijom tri obogaćena programa. Kontinuirana emocionalna i senzorna stimulacija djece od 0. do 3. godine života; Primarni program obogaćen ranim učenjem engleskog jezika i Primarni program obogaćen katoličkim vjerskim odgojem. U pripremi su i programi diferencirani, ne samo prema sadržaju, već i prema trajanju, strukturi djece, preventivni program i drugi.

Prepoznatljivost našeg rada želimo graditi i na sljedećim kvalitativnim pomacima:

1. uključivanje djece s posebnim potrebama u programe vrtića (redovni program i program predškole);
2. uključivanje djece pripadnika nacionalnih manjina;
3. organizacija edukativnih tribina za roditelje (Partnerstvo roditelja i vrtića, Hiperaktivno dijete, Prava djece, Respiratorni infekti djece predškolske dobi, Priprema za školu);
4. organizacija tečajeva za buduće roditelje ('Note ljubavi') i masaža za bebe ('Nježni dodir').

Ovog proljeća započinjemo s prvom serijom radionica za roditelje 'Rastimo zajedno' u sklopu UNICEF-ovog projekta 'Prve 3 su najvažnije'. Iskreno se nadamo da će radionice pridonijeti izgradnji identiteta Mede Brunde kao Vrtića koji podupire cjelovit razvoj djeteta i uz podržavajući odnos osnažuje svakog roditelja.